

A6

Cataloniëstraat,
St.-Niklaas- voorheen
Posthoornstr.,
Benne- en Kromsteeg

ECCLESIA PAROCHIALIS
S^{ti} Nⁱ COLAI.
Iuxta foru m frumentarium
Naast de graanmarkt
GA NDAVI.

A. S. Nicolaes kerk.
B. De Corenmarct.
C. De Vismarct.
D. t. Vleeshuys.

E. S. Pharahildis kerck.
F. t. Grauen Casteel.
G. S. Grauen brugge.
H. Gentbrugge.

grasbrug

Bekijk eens goed de fraaie toren van
onze St.-Niklaaskerk. Na 2 maal te zijn
afgebrand had men er genoeg van.

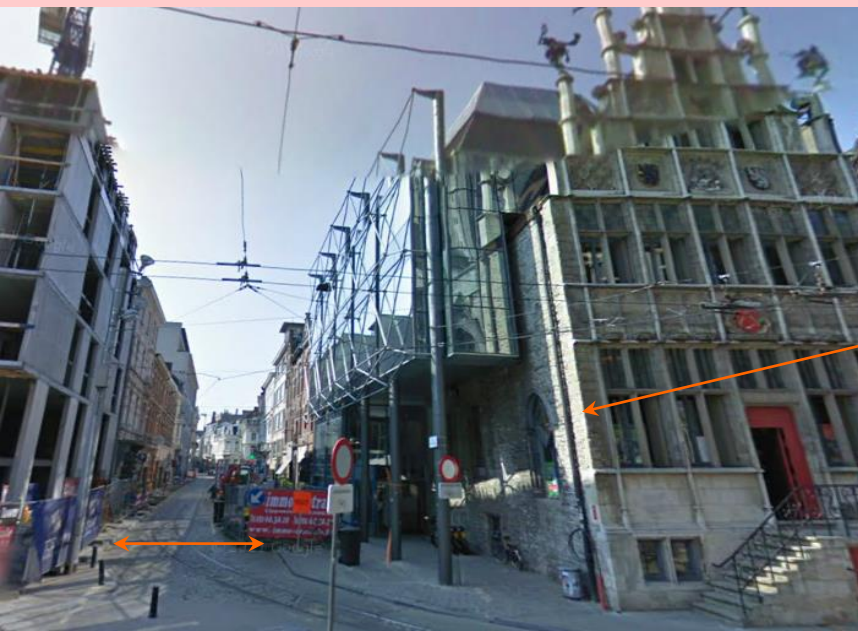
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Zuidzijde v/d kerk

Omheining v/h
kerkhof

Tussen deze 2 belforttorens was er nog de gietijzeren toren van stadsarchitect Roelandt. Doch dit was geen goed idee geweest want na 50 jaar mocht men herbeginnen en verrees de nieuwe toren tijdens de wereldtentoonstelling van 1913.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Afgebroken tot
aan het huis van
de Gilde van de
Metsers

De verdwenen
Kromsteeg

In 1837 is de Cataloniëstraat
verbreed en recht getrokken.

Op de bovenste foto zie je nog
juist het Metselaarshuis met
de beelden van Walter De Buck.

Hoek Cataloniëstraat met de Veldstraat heden en verleden

Foto ± 1911.
Het hotel
"De Graaf van
Egmont" in de
Cataloniëstraat.

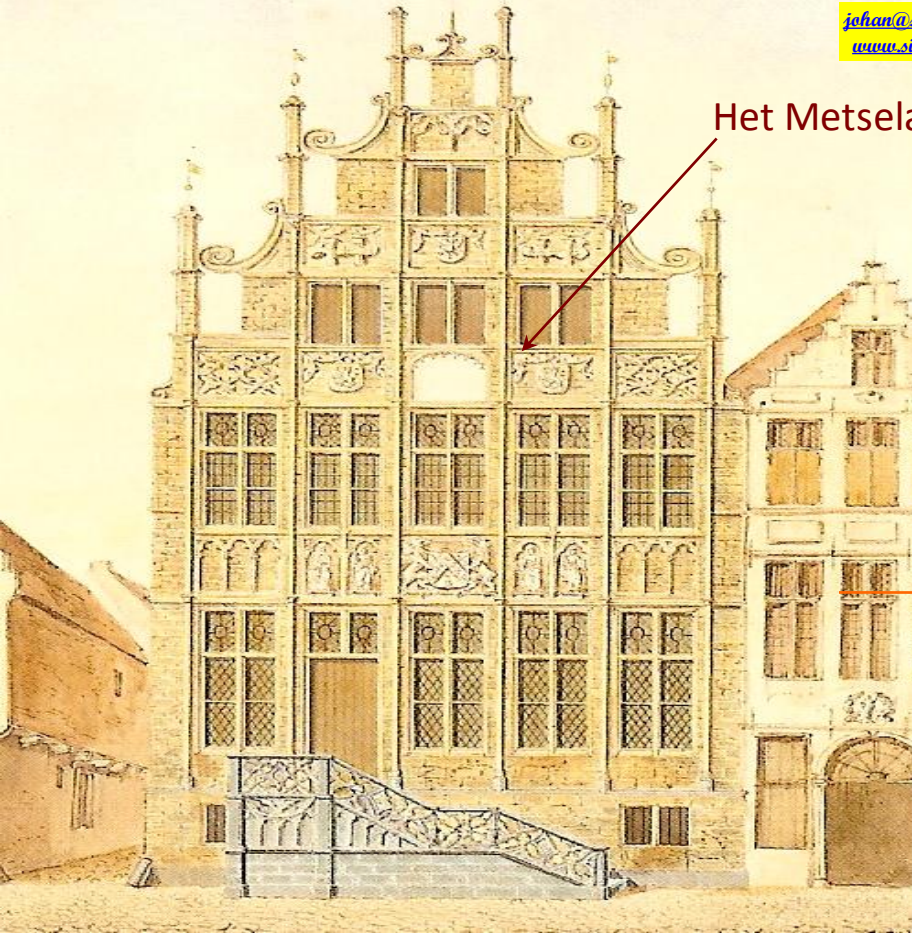
In 1852 werd dit mooi monument verwoest om zich aan de toenmalige moderne tijd aan te passen, zie vlg. dia

Gildenhuis van de Metselaars en Steenhouwers in de Cataloniëstraat. Op de hoek met de St.-Niklaasstraat stond eertijds het rijk versierde gildenhuis uit 1527. Het huis werd ter gelegenheid van de wereldtentoonstelling van 1913 aan de Graslei heropgebouwd met iets verschillende accenten.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het Metselaarshuis in de Cataloniëstraat, én met bepleisterde gevel.

1524 Pieter de Keyser

Leuze in latijn & vrije vertaling

Ad amussim.

Precisie

Poëtisch vertaald door J. Harduyn

In alle metsery

Past op uw loot, en ry.

Massons / Metsers

± 1562 Handschrift

Codex Iconographicus 265 Munchen

Blasoenering Nederlands

*In keel, een keperboog van goud
beladen met een hamer en een beitel
van natuurlijke kleur; onderaan een
truweel van zilver met heft van goud.*

Blasoenering Frans

*De gueules, au faite d'or, chargé d'un
marteau et d'un pied de fer en
couleurs naturelles; au bas, une
truelle en argent au manche d'or.*

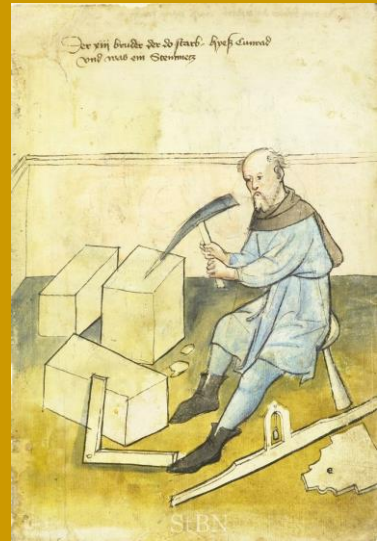
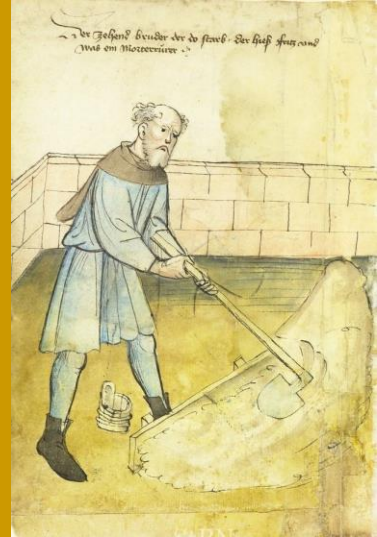
Cæmentarii
Maçon / Medser / Machenaer

Het Ambacht der metsers

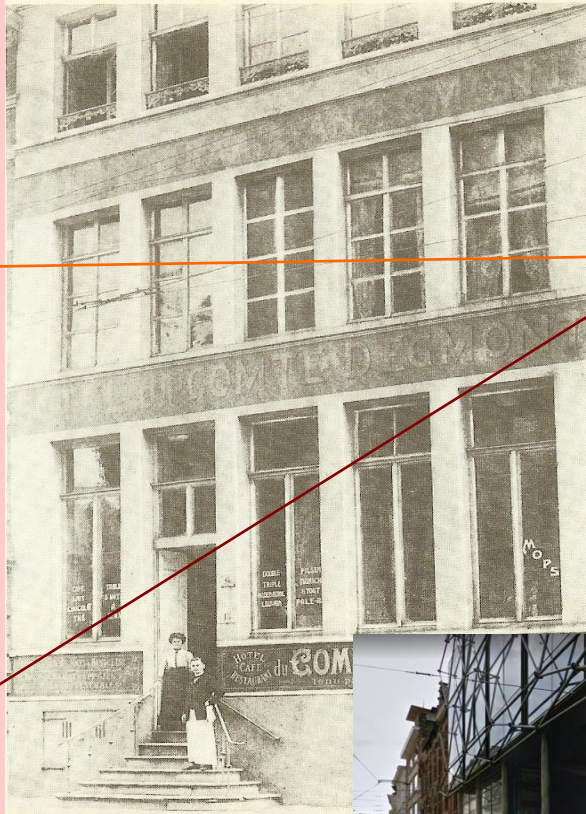

Metsershuis Cataloniëstraat

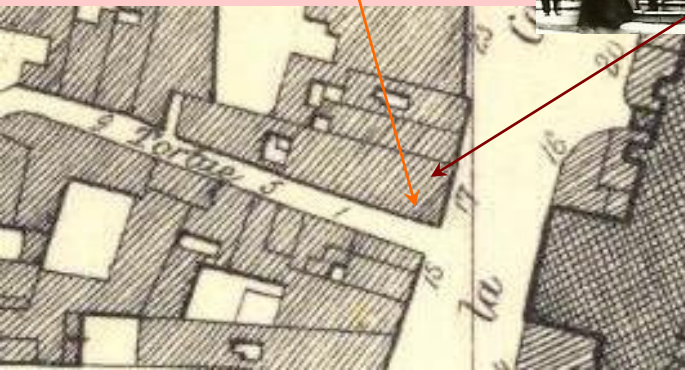

We zien steeds de Kromsteeg maar **nooit** de voorgevel in de Cataloniëstraat als een gebouw in zijn geheel.

Ik beschik over geen enkele foto van het huis van de Metsersgilde van voor de afbraak **van de huizen van de Kromsteeg**. Deze te zien vanaf de St.-Niklaaskerk. **Want volgens het kadasterplan was dit 1 huis. Na de afbraak** heeft men tegen het Metserhuis een aanbouw gedaan van 2,5 m. Later werd deze aanbouw terug afgebroken en kwamen de **onderstaande palen op dezelfde plaats** te staan. Heden is er ook hier geen voetpad meer.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Ik vermoed dat dit venster als doorgang was gemaakt om een grotere benedenoppervlakte te hebben met het vroegere gebouw. **De indeling van het raam is niet iets van het verleden.**

De Cataloniëstraat rond 1880. Rond 1900 is men begonnen met het ontmantelen van de kerk.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De oorspronkelijke voorgevel van het metselaarshuis van 1552 werd in 1852 volledig verwoest. Dankzij de bewaarde tekeningen heeft men in 1912 dit gildenhuis heropgebouwd op de Graslei.

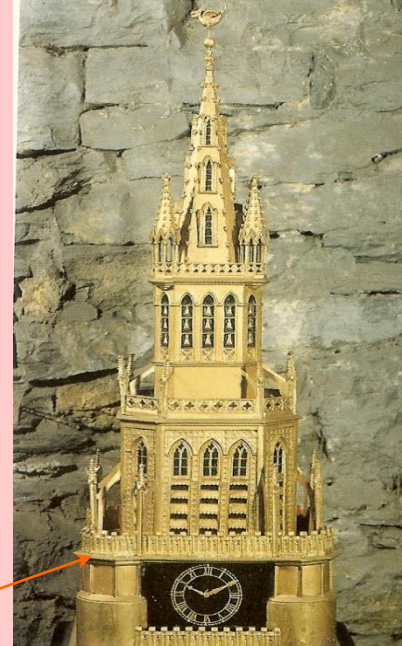
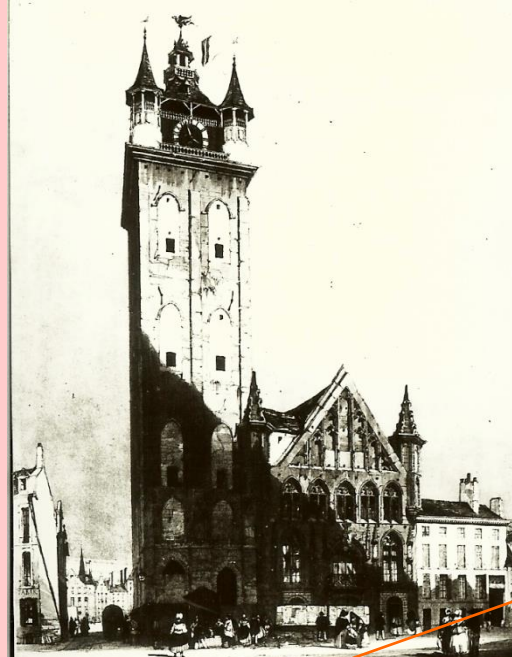
Tussen deze huizen was de zij-ingang van de St.-Niklaaskerk.

De Gentse
torenrij met
zicht op de
Cataloniëstraat

20e-eeuwse
schilderij
gesigneerd
J. Van de Vijver

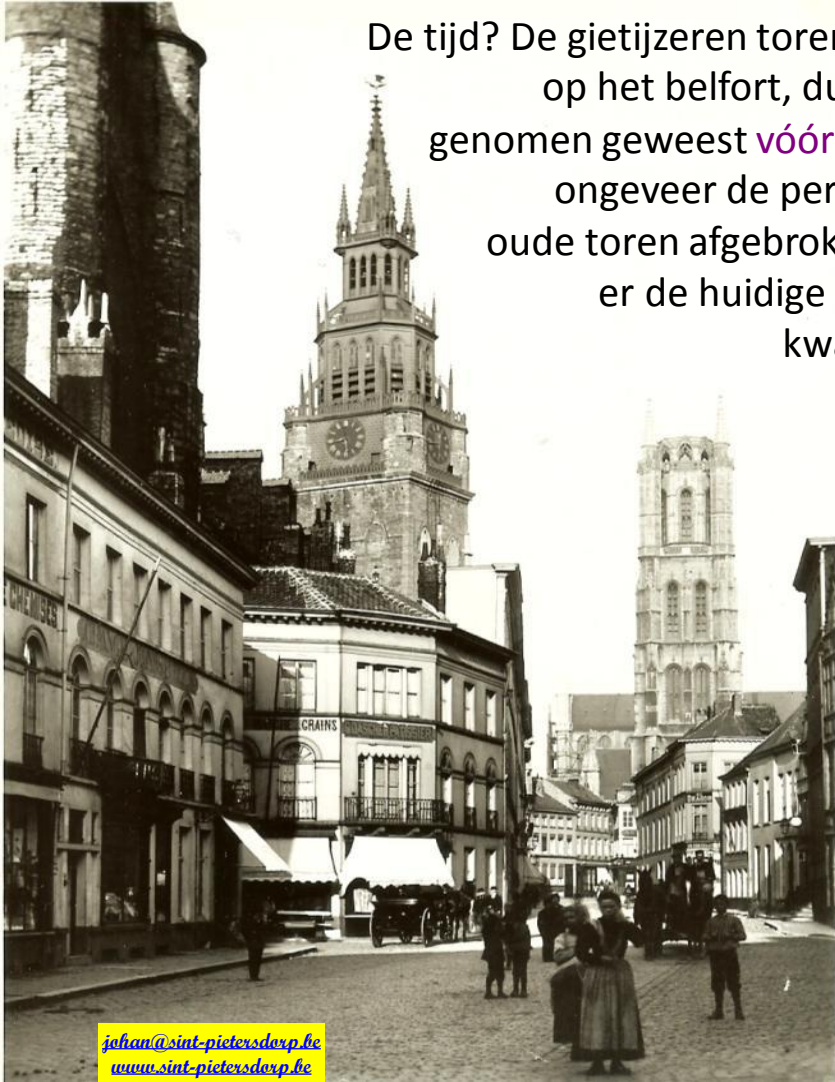
Foto van 1847. Ik denk dat dit één van de laatste foto's was van dit belfort want de fotografie stond nog in zijn kinderschoenen.

Het was de **stadsarchitect Roelandt** die de prijs won met zijn ontwerp voor de bouw van een nieuwe torenspits op het Belfort.

Dit werd vlug gerealiseerd wegens **hoogdringendheid** omdat de voormalige spits zich in een zeer slechte staat bevond. In 1851 was het zover, de **gietijzeren spits** stond op de toren, maar reeds 30 jaar later begonnen daar ook de eerste problemen te rijzen en op het eind was hij ook hoogdringend aan vervanging toe. Dit gebeuren moest klaar zijn vóór de Expo van 13. Maar het gebeurde 3 maanden na de opening van de Expo.

De tijd? De gietijzeren toren stond nog op het belfort, dus is de foto genomen geweest **vóór 1911**, dit is ongeveer de periode dat de oude toren afgebroken werd en er de huidige in de plaats kwam in 1913.

Kaart en schilderij van 1821 rond de St.-Niklaaskerk. Rechts herken je nog de gebouwen, doch deze rond de kerk werden allemaal afgebroken. Rond medio de 17^e eeuw verdween het **kerkhof** en wat later was alles vlug volgebouwd. In 1836 sneuvelde eerst de pastorie om daar de weg te verbreden. Langzaamaan is men verder gaan afbreken tot de huidige situatie.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Cataloniëstraat

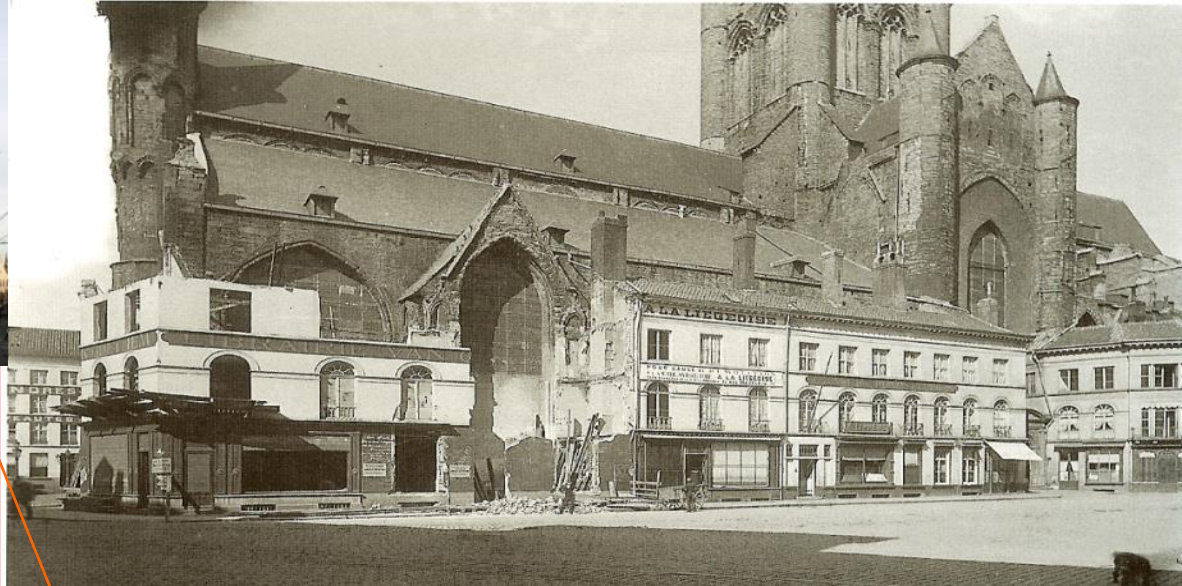
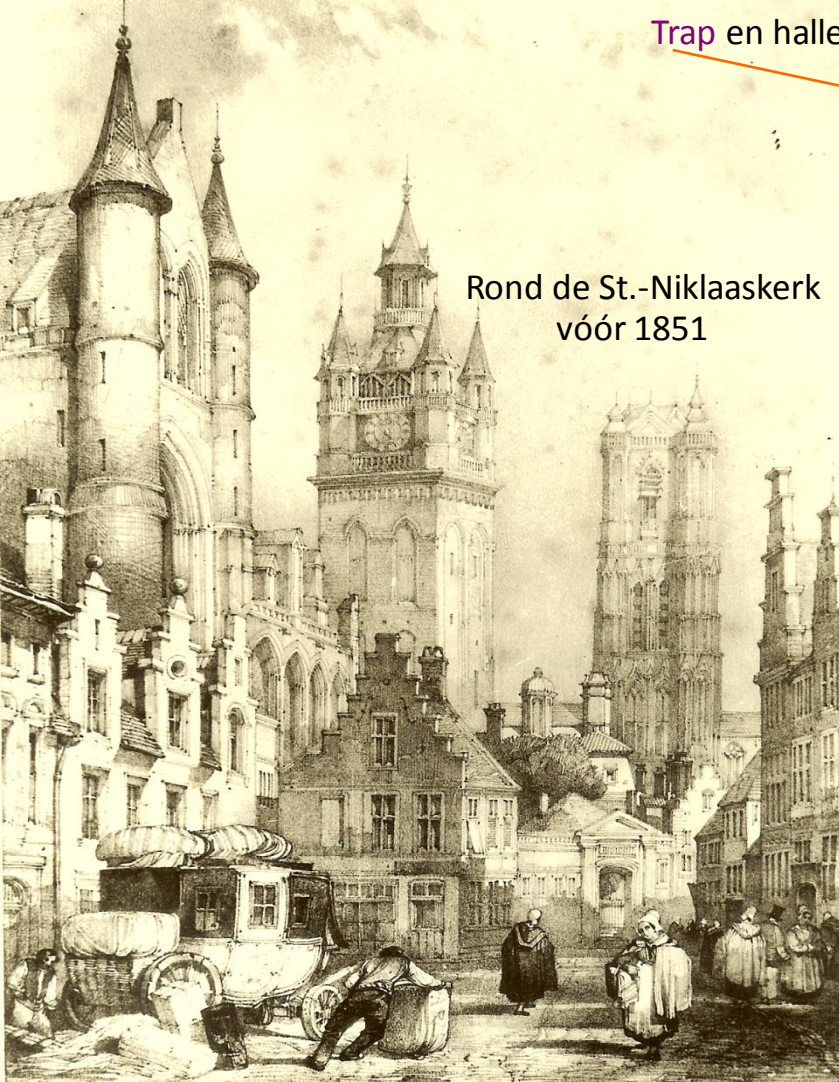

Foto rechtsboven - Naar aanleiding van de Wereldtentoonstelling van 1913 is men begonnen alle huizen af te breken aan de Cataloniëstraat en de Korenmarkt. De afbraak van de huizen is begonnen aan de St. Niklaaskerk rond 1900?

Ik zeg altijd ge weet goed waar ge aan begint, maar waar is het einde? En zo stijgt het kostenplaatje. Wat nu aangevangen met de muur van de kerk waar de huizen in de jaren 1642 werden aangebouwd. Simpel, men heeft er **enkele bomen** geplant om de muur wat te verdoezelen. En tot op heden is dit zo gebleven.

Trap en hallen aan het Belfort. Standbeeld F. Willems op St.-Baafsplein, Veldstraat.

Rond de St.-Niklaaskerk
vóór 1851

St.-Michielshelling
aan de Korenmarkt

Ook deze situatie zoals op de bovenste foto komt nooit
meer terug.

Een oude prent van de Korenmarkt met vals perspectief waardoor een optische illusie ontstaat.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

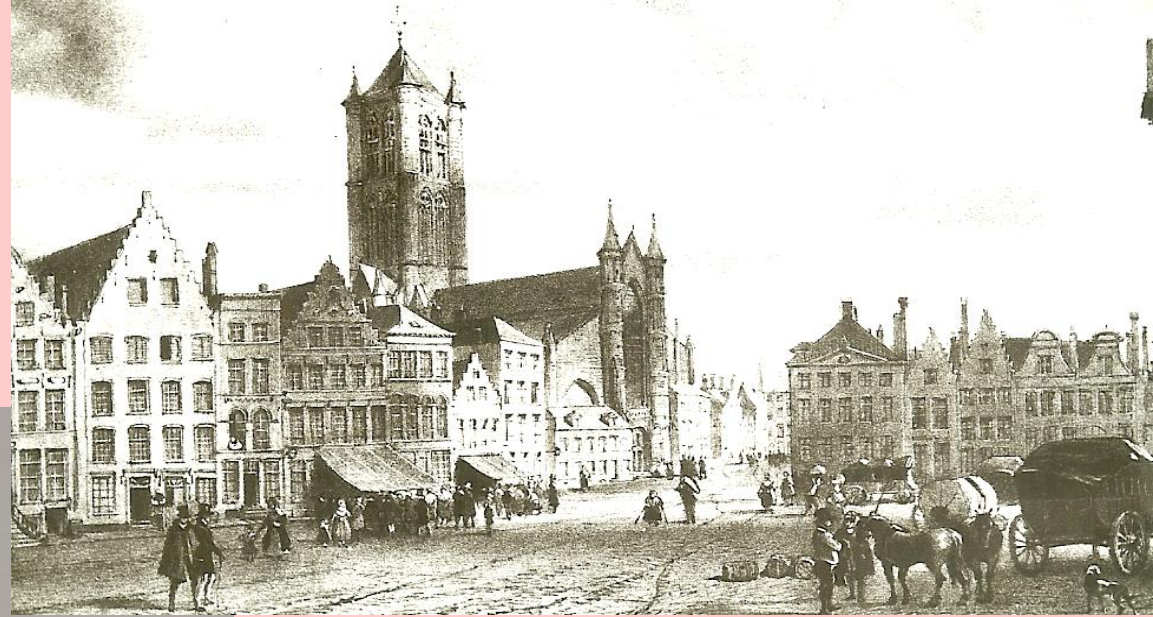
Bemerk hier de huizenrij tussen de Donkersteeg en Klein-Turkije, op één huis na hadden ze allemaal een souterrain en bel-etage.

In het begin van de Franse tijd had men een hekel aan godsdienstige namen. Heilige Geeststraat werd " Rue du Pigeon".

In 1671 werd het hoofdaltaar aangepakt in de St.-Niklaaskerk. De zwarte marmer kwam van Namen. Fijn dat te weten. Als ik een mooie zwarte schouw zie, dan weet ik bijna zeker dat ze uit de steengroeven uit het Naamse komt.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

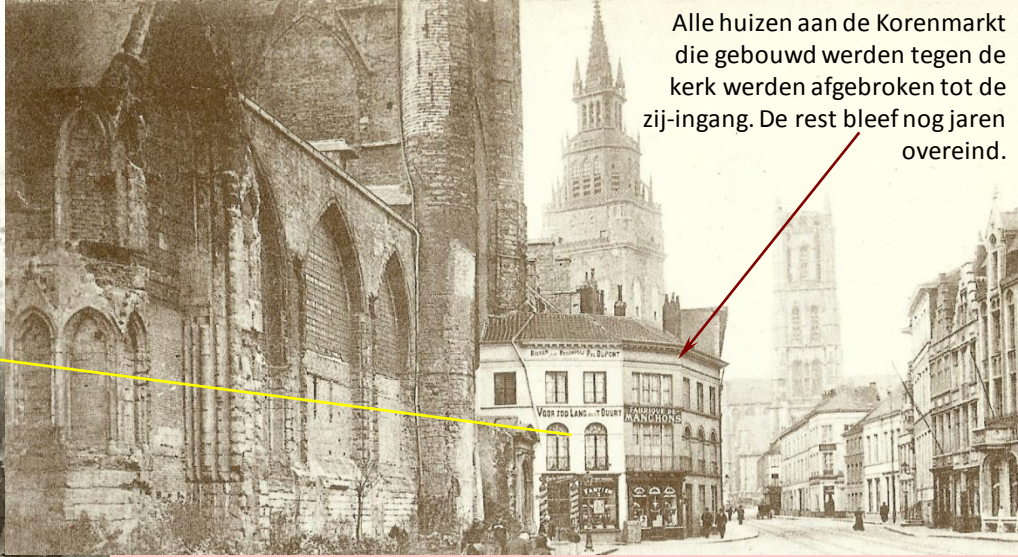
Cataloniëstraat. Deze was vroeger een zeer smalle straat en liep van het belfort tot de Kleine Korenmarkt. Oorspronkelijke naam: Cattesteghe. Begin 16^e eeuw Catteboomstrate, vanaf 1542 Catteloengestrade. Fruiteniersstraete.

Van 1667 tot 1669 had hier de laatste grote **pestgolf** plaats en werden de relikwieën van heilige bisschop Macharius die een kapel had in de St.-Niklaaskerk bovengehaald . Of het veel geholpen heeft staat nergens vermeld. In 1670 had er een grote processie plaatsgevonden als dankbetuiging voor de bevrijding van de pest. De vraag is hier, wat heeft het geloof daarmee te maken gehad.

St.-Niklaaskerk

Begrafenisstoet van een V.I.P

Alle huizen aan de Korenmarkt die gebouwd werden tegen de kerk werden afgebroken tot de zij-ingang. De rest bleef nog jaren overeind.

johan@sint-pietersderp.be
www.sint-pietersderp.be

St.-Niklaaskerk uit de 11^e eeuw

1 okt. 1673. De mooie achthoekige torenspits met een hoogte van **160 voet** (47,52m) werd om 1 uur s' middags door een hevige zuidenwind gebroken, niemand werd gewond toen delen van de spits naar beneden donderden. Sindsdien kwam er een **minitorentje** in de plaats te staan.

In Gent werden 2 soorten voeten gebruikt; de lineaire of agrarische voet van 275,3 mm en de bouwvakkersvoet van 297,77 mm. Met de Franse revolutie werd er veel orde op zaken gezet want vele steden hadden ook hun eigen afmetingen.

Ondertussen heb ik bemerkt dat niet iedereen daarmee vertrouwd was. Met de bouw van onze citadel in **1825** waren de maten niet in meter of cm aangegeven maar ook **in voet**. Ook voor mijn huis dat gebouwd werd in **1825 werden nog voeten gebruikt**. We zijn ingelijfd geweest in 1794 bij Frankrijk. Ook Nederland was bezet door Frankrijk want de broer van Napoleon zwaaide daar de plak. Ik schrijf dit maar omdat de tekenaar-architect van onze citadel een Hollander was. **Dus bijna 30 jaar na de Franse revolutie!**

**Torentje
v/d RTT uit de
St.-Niklaasstraat
voor de 2^e WO.**

Kromsteeg, St.-Niklaasstr., Posthoornstr.

Korenmarkt
Donkersteeg

Dit huizenblok verdween in
1909 en werd een grasperk
met planten.

Dit blok huizen verdween pas
in 1960.

Kaart van 1878

3 foto's: de **Kromsteeg**, de volledige afbraak en dan de brede Sint-Niklaasstraat.

1897

In 1897-'98 werd de Posthoornstraat, nu St.-Niklaasstraat, aangelegd.

Rechts zien we **2 traveeën** en **links 1**
Ik vermoed dat deze huizen later nog zullen afgebroken worden en ook deze.

Posthoornstraat kreeg haar naam naar een afspanning die er in de 18e eeuw gevestigd was, nu dus de Sint-Niklaasstraat. Het voornaamste gebouw in de nieuwe straat was het in 1901 opgerichte 'Hotel du Téléphone'.

Kromsteeg, later Posthoornstraat en nu St.-Niklaasstraat. Drie namen voor de straat **die in 1897 recht werd getrokken** en waarbij bijna alle huizen van de kaart werden geveegd.

De Kromsteeg was werkelijk een steegje die letterlijk krom was en een steegje waar vrouwen een bijverdiensde hadden, als je begrijpt wat ik bedoel.

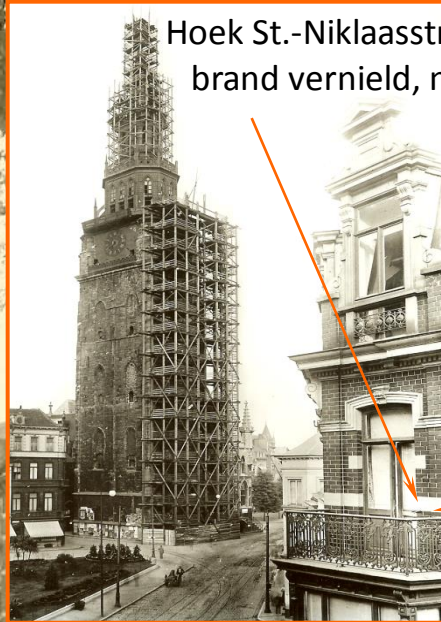
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Op de hoek met de Bennesteeg werd er een gebouw voorzien met een toren van 57 m hoogte, waarbij het de bedoeling was om de telefoondraden van daaruit naar de omliggende straten te spannen. De draden naar verder liggende straten zouden ondergronds worden gelegd. De totale oppervlakte van het gebouw was 850 m² en het was ongeveer 70 m lang.

De geschiedenis van de Gentse telefonie begint in 1883. Toen kreeg de firma Van Gend een concessie om het hele gebied van Afsnee tot Bottelare te bedienen. In de beginperiode telde men 260 abonnees. Omdat deze maatschappij snel groeide, was ze een van de eerste die door de Belgische staat opgekocht werd. Vanuit de Posthoornstraat bouwde de staat het telefoonnet verder uit, via luchtlijnen, opgehangen aan houten palen die de Gentse haven uit Riga, de hoofdstad van Letland, invoerde. In 1914 konden de abonnees er dag en nacht gratis komen bellen (binnen de zone), niet-abonnees betaalden 25 centiem per 5 min.

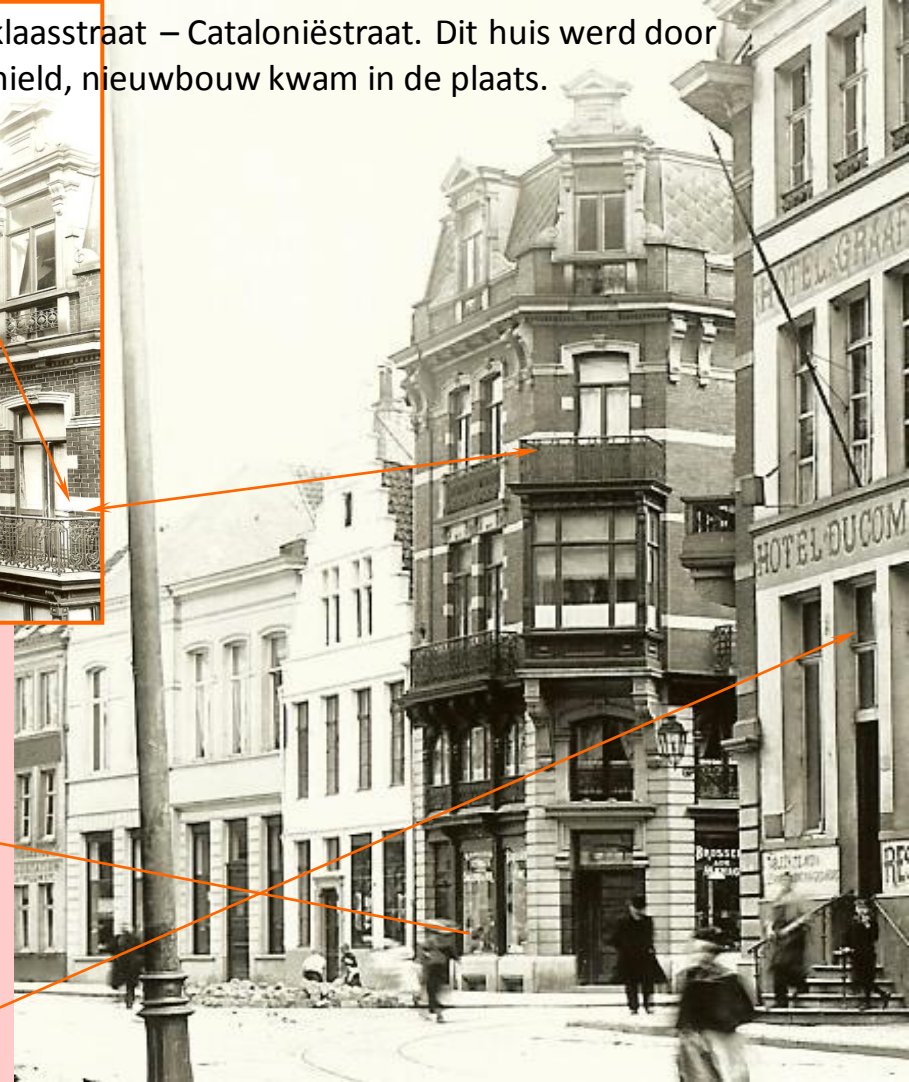

Hoek St.-Niklaasstraat – Cataloniëstraat. Dit huis werd door brand vernield, nieuwbouw kwam in de plaats.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Oud gildenhuis
van de Metsers

De Sint-Niklaasstraat

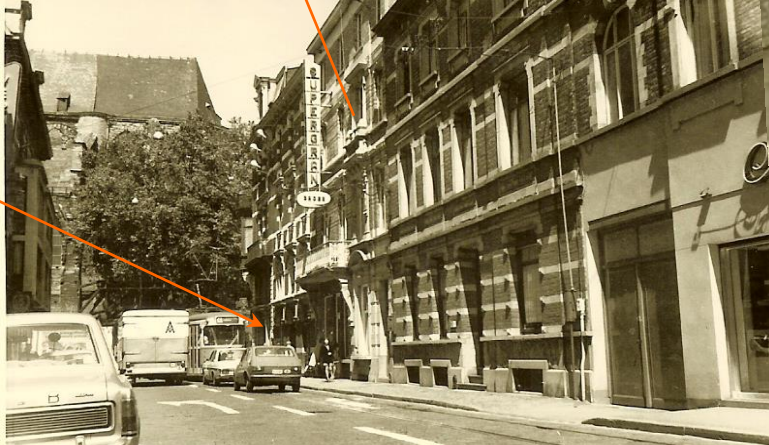

Door een hevige brand
was de woning tot afbraak
gedoemd.

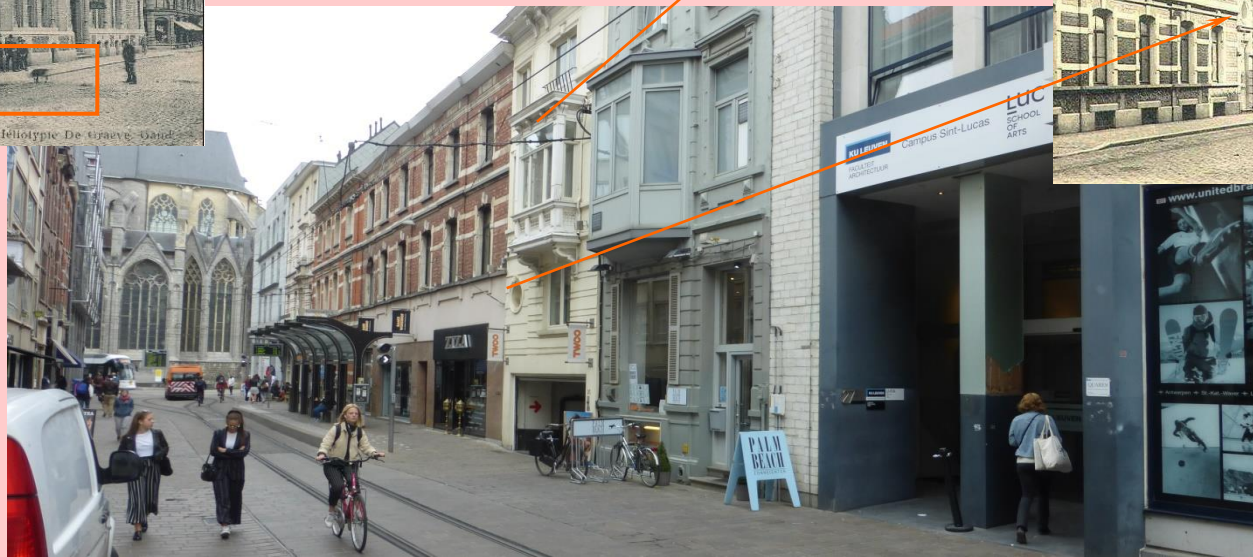
De Sint-Niklaasstraat in 1973

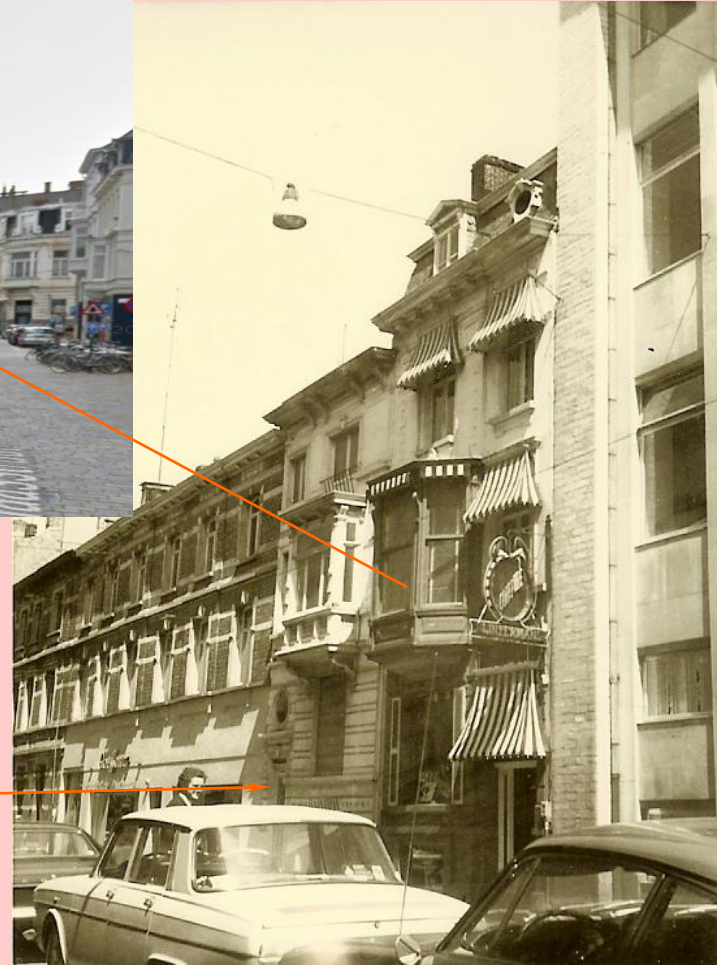
Het
uitgebrande
gebouw
vervangen
door hogere
nieuwbouw

Vlg. dia

Zou er nog een hond op
straat durven lopen daar
in de St.-Niklaasstr?
Nu terug ja...

Het gebouw is hier in opbouw

Brandde uit begin van de meidagen van W.O. II. In 1901 werd het Hotel du Téléphone opgericht. Later had de maatschappij van telefonie zelf zijn zetel er in ondergebracht (die werd gesticht in 1881). Omstreeks 1888 vond het zijn weg naar de grote bedrijven. In 1892 was het een staatsbedrijf, de RTT. Heden is Belgacom terug geprivatiseerd en geen staatsbedrijf meer. Ernaast heeft men Tele-net en nog enkele andere spelers.

In de Posthoornstraat, nu de St.-Niklaasstraat stond hier het gebouw van de telefoonmaatschappij.

Deze panoramische foto moet genomen
hoekhuizen Veldstraat – Volderstraat

zijn ongeveer parallel met de as die de beide
En Veldstraat – Hoornstraat verbindt .

De Postkaart is
van vóór 1911.
Het was nog
de gietijzeren
spits. En de
poststempel
geeft me
gelijk.

Veldstraat

Volderstraat

Hoekhuis van de Binnesteeg met de Sint-Niklaasstraat. De kelderverdieping is verdwenen om de klanten beter te kunnen ontvangen en natuurlijk is het gebouw onderaan onherkenbaar geworden.

Cataloniëstraat

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

ÉBÉNISTERIE

“AU CONFORTABLE,,

4, Rue du Cornet de Poste, 4

GAND

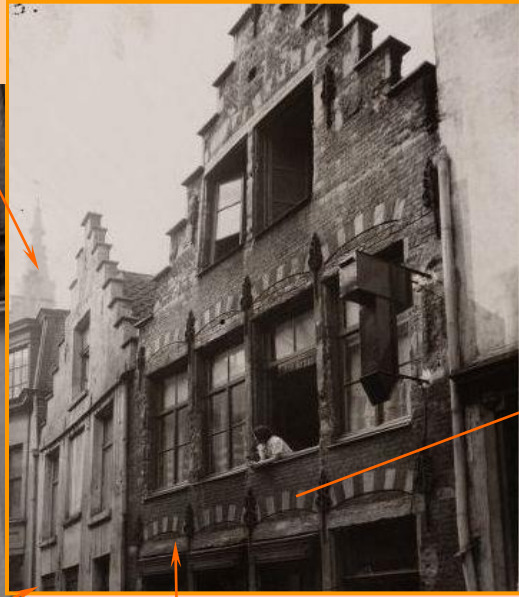
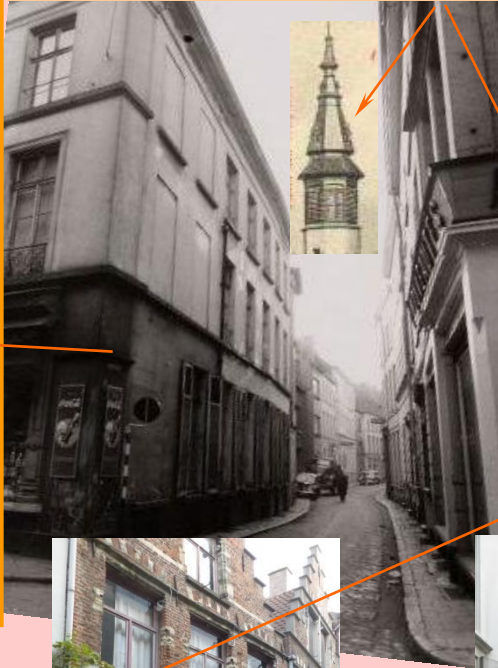
FABRIQUE DE MEUBLES DE STYLE
EXÉCUTION DE TOUTES PIÈCES D'ÉBÉNISTERIE
RESTAURATION, TRANSFORMATION ET IMITATION
DE MEUBLES ANCIENS.

Travail soigné et garanti sur facture.

ACH. CONNEHAYE - GAND Téléphone 1825.

Posthoornstraat n^r 4
Heden is dit de St.-Niklaasstraat

Het torentje van het uitgebrande RTT-
gebouw gezien vanuit de **Bennesteeg**

Einde A6.
Zie verder
[A7](#) over de
Hoogpoort
en de
Zandberg.

Geef deze website door aan vrienden met
[E23](#) erbij zodat zij onmiddellijk hun keuze
kunnen maken.